

สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “APPPC Pest Incursion and Eradication Workshop”

ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลีใต้

ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม – 3 กันยายน 2553

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประเทศสมาชิก Asia and Pacific Plant Protection Commission (APPPC) ได้รับทราบความรู้ในการจัดทำแผนเตรียมการ (contingency plan) เพื่อกำจัดศัตรูพืช ตามมาตรฐานระหว่างประเทศด้านมาตรการสุขอนามัยพืช เรื่อง แนวทางการจัดทำโปรแกรมกำจัดศัตรูพืช (ISPM No.9: Guidelines for pest eradication programmes)

สรุปสาระสำคัญ

1. ที่ประชุมได้ร่วมกันจัดทำร่างแผนเตรียมการ (draft contingency plan) สำหรับการกำจัดโรคใบไหม้อเมริกัน (South American Leaf Blight) ในยางพารา ของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ซึ่งเป็นศัตรูพืชกักกันของประเทศที่ปลูกยางพาราในภูมิภาคเอเชีย แผนเตรียมการนี้ต้องดำเนินการก่อนเกิดปัญหา องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดเตรียมแผนดังกล่าว ได้แก่ รายละเอียดข้อมูลเชื้อไวรัสสาเหตุ (*Microcyclus ulei*) เส้นทางเข้ามาในประเทศ ความสามารถในการแพร่ขยาย การวินิจฉัยเชื้อ การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม การกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อสำรวจ การแจ้งข้อมูลผู้เกี่ยวข้อง ขั้นตอนปฏิบัติงานสำหรับการควบคุม รวมทั้งวิธีการกำจัดเมื่อเกิดโรคระบาด ซึ่งต้องมีการประกาศเขตพื้นที่ควบคุมเพื่อทำลายต้นที่เกิดโรค การกำหนดพื้นที่กักกัน การจัดการสุขลักษณะในพื้นที่ การสำรวจติดตาม และการจัดทำระบบเอกสารเพื่อตรวจสอบย้อนกลับ และร่างแผนเตรียมการนี้ จะนำเสนอประเทศสมาชิก APPPC ให้ความเห็นอีกครั้งก่อนนำเสนอเข้าพิจารณาในการประชุม APPPC ครั้งที่ 27 ในปี 2554

2. ตัวอย่างกรณีศึกษาที่นำเสนอในที่ประชุมครั้งนี้ ได้แก่

2.1 การกำจัดโรคแคงเกอร์ในส้มของประเทศออสเตรเลีย ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2547 ถึง ปี 2552 โดยเมื่อมีการตรวจพบเชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคในส้มพันธุ์ Emerald รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดทำโปรแกรมกำจัดระดับประเทศทันที มีการประกาศเขตพื้นที่กักกันในแคว้นควีนส์แลนด์ ห้ามมีการเคลื่อนย้ายต้นและผลส้ม เข้าหรือออก จัดทีมสำรวจต้นส้มภายในพื้นที่ ทำลายต้นส้มที่เป็นโรคและเว้นการปลูกส้มในพื้นที่นั้น 18 เดือน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวรัฐบาลเสียค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 18 ล้านดอลลาร์ แต่สามารถปกป้องความเสียหายจากเศรษฐกิจการผลิตส้มซึ่งมีมูลค่าประมาณ 600 ล้านดอลลาร์

2.2 การกำจัดโรคเหี่ยวในไม้สนของประเทศเกาหลีใต้ โรคนี้ทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้างของป่าประเภทไม้สนในประเทศเกาหลีใต้ สาเหตุเกิดจากการเข้าทำลายของไส้เดือนฝอย ทำให้ต้นตายอย่างรวดเร็ว และสามารถลุกลามแพร่ขยายเนื่องจากมีตัวงหวนดียว (*Monochamus alternatus*) เป็นพาหะ มีรายงานพบโรคนี้มาตั้งแต่ปี 2531 ต่อมาปี 2543 พบว่าเริ่มลุกลามทำลายป่าสนทั่วประเทศ รัฐบาลเกาหลีใต้ต้องจัดทำโปรแกรมควบคุมระดับประเทศ โดยใช้เฮลิคอปเตอร์พ่นสารเคมีทำลายโรค ตัดต้นที่เป็นโรคและเผา นอกจากนี้มีการสื่อสารณรงค์ให้ประชาชนทราบเพื่อช่วยป้องกันและระมัดระวังโรคอย่างทั่วถึง

2.3 การกำจัด/

2.3 การกำจัดโรค *Plum pox* ไวรัส ของประเทศญี่ปุ่น โรคนี้เกิดกับผลไม้ประเภทพลับ
พีช พรุน ซึ่งเป็นผลไม้เศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น มีแมลงเพลี้ยอ่อนเป็นพาหะ พบโรคนี้เริ่มลุกลามมา
ตั้งแต่ปี 2549 รัฐบาลญี่ปุ่นจัดทำโปรแกรมกำจัดในปี 2552 โดยประกาศเป็นกฎหมายควบคุมพื้นที่ที่มี
การระบาด มีมาตรการห้ามเคลื่อนย้ายต้นพืชที่เป็นพืชอาศัย ตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินค่าเสียหาย
ให้แก่เกษตรกรในการทำลายต้นที่เป็นโรค ใช้สารเคมีพ่นกำจัดแมลงเพลี้ยอ่อน ทำการสำรวจและ
วินิจฉัยโรคโดยวิธี ELISA PCR และ Immuno-chromatography ซึ่งโปรแกรมกำจัดนี้จะดำเนินต่อไปอีก 3
ปี เพื่อติดตามเฝ้าระวังโรคต่อไป